

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2843

Vragen van het lid **Voortman** (GroenLinks) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de World Health Assembly* (ingezonden 24 mei 2016).

Antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 15 juni 2016)

Vraag 1

Op welke manier is de regering vertegenwoordigd op de World Health Assembly 69, die vanaf maandag 23 mei 2016 georganiseerd wordt, en welke rol heeft de vertegenwoordiging?

Antwoord 1

Nederland was, zoals ook de afgelopen jaren, op politiek niveau vertegenwoordigd door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Dit jaar maakte ook de Staatssecretaris van VWS deel uit van de delegatie. De delegatie bestond voorts uit ambtenaren van de ministeries van Buitenlandse Zaken (BZ) en VWS.

De Nederlandse vertegenwoordiging op de World Health Assembly (WHA) heeft tot taak de besluitvorming zoveel als mogelijk in lijn met de Nederlandse standpunten te doen plaatsvinden. Bijzonder was ditmaal dat Nederland voorzitter was van de Europese Unie. Dit betekende dat Nederland – in de persoon van de Minister van VWS en op ambtelijk niveau – een aantal gezamenlijke EU statements heeft uitgesproken. Het EU voorzitterschap impliceert ook dat Nederland tijdens de recente WHA geen nationale statements heeft uitgesproken.

Vraag 2

Wat zal de Nederlandse inzet zijn bij de World Health Assembly voor wat betreft agendapunt 16.2 «Follow up to the report of the Consultative Expert Working Group on Research and Development: Financing and Coordination», en voor wat betreft het vervolg op de Open Ended Meeting?

Antwoord 2

De Nederlandse vertegenwoordiging heeft bijgedragen aan een WHA Drafting Group om te komen tot een resolutie die de voortgang op het rapport van de «Consultative Expert Working Group on Research and Development: Financing and Coordination» (CEWG) moet bevorderen. Deze resolutie is aangenomen door de 69^e WHA.

Vraag 3

Deelt u de mening dat een «observatory» als uitkomst onvoldoende is, en dat landen zich – naast het verzamelen van informatie – juist moeten inzetten voor een instrument dat oplossingen biedt voor de problemen met de betaalbaarheid van medicijnen?

Antwoord 3

De tijdens de 69^e WHA aangenomen resolutie beperkt zich niet tot voortgang bij het «observatory». Ook worden landen en de World Health Organization (WHO) aangespoord tot het vinden van oplossingen ten aanzien van financiering en van prioritisering van onderzoek en ontwikkeling naar nieuwe medische producten op basis van noden en niet in de eerste plaats op basis van potentiële winstgevendheid.

In dit verband is vermeldenswaard dat het rapport van de CEWG, de recente WHA-resolutie hierover, de Global Strategy on Public Health, Innovation and Intellectual Property en het UN High Level Panel on Access to Medicines (UNHLP2M) allemaal onderdeel zijn van het proces om toegang tot medicijnen wereldwijd te verbeteren. Laatstgenoemd panel, waarvan het eindrapport deze maand wordt verwacht, is door Secretaris-generaal Ban Ki-moon ingesteld.¹

Nederland heeft in februari jl. een bijdrage ingestuurd naar het UNHLP2M. Deze bijdrage heeft internationaal de aandacht getrokken en waardering geooft. Kern van het Nederlandse betoog was dat er een betere balans moet worden gevonden tussen het belonen van innovatie en de betaalbaarheid van medicijnen.

Financieringsmodellen voor Research and Development (R&D), gebaseerd op *delinkage* (het ontkoppelen van (terugverdiene) van investeringen van prijzen of volume van verkochte medicijnen), kunnen substantieel bijdragen aan het behalen van het derde Sustainable Development Goal (SDG3: «Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages»); voor potentieel winstgevendende producten kan patent-gestuurde innovatie effectief zijn maar het leidt veelal tot hoge prijzen en prioriteitenagenda voor R&D die is gebaseerd op winst in plaats van op noden; patenten hoeven niet te leiden tot markt monopolies zolang het gebruik van licenties tot de mogelijkheden behoort.

Ook heeft Nederland het UNHLP2M verzocht meer coherentie te bevorderen binnen en tussen de talloze internationale organisaties, zoals de World Trade Organization (WTO), de World Intellectual Property Organization (WIPO), en de organisaties die zich meer in directe zin met gezondheid bezighouden, zoals de WHO, het Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria (GFATM), Gavi the Vaccine Alliance, UNITAID (Innovating for Global Health) en het Joint United Nations Programme on HIV-AIDS (UNAIDS).

Vraag 4

Bent u bereid zich bij de World Health Assembly op dit agendapunt in te zetten voor een ambitieuzere uitkomst dan een «observatory», en juist meer in te zetten op een meer centrale en meer ambitieuze positie voor de Europese Unie, welke streeft naar een internationale overeenkomst of Conventie voor de financiering en coördinatie van Research and Development (R&D)?

Antwoord 4

De uitkomst van de 69^e WHA preludeert vooralsnog niet op een internationale overeenkomst of Conventie. De resolutie stimuleert de reeds ingeslagen weg, die oplossingen biedt op de kortere termijn, streeft naar concrete resultaten die tevens haalbaar zijn en quick wins. Het mondiale observatorium is er daar een van. Een internationale overeenkomst of Conventie is momenteel geen haalbare kaart.

¹ <http://www.unsgaccessmeds.org>

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat het idee van de ontkoppeling (van financiering van R&D van de verwachte prijs van medicijnen) breed als kernprincipe zou moeten worden geïmplementeerd, om niet alleen innovatie maar ook betaalbaarheid te verzekeren?

Antwoord 5

Dat is een interessant idee dat zeker nader moet worden uitgewerkt. Zie ook mijn antwoord onder vraag 3, waar ik al naar het principe van *delinkage* verwijs. De vervolgactiviteiten die in de resolutie worden genoemd, volgen de basisprincipes van betaalbaarheid, doeltreffendheid, efficiëntie, gelijkheid en het beginsel van ontkoppeling van kosten van R&D van de verwachte prijs van medicijnen.

Vraag 6

Zet u in op een tweede Open Ended Meeting om hier verder op een verbindende overeenkomst (overarching farmework) in te gaan, zodat o.a. de uitkomsten en aanbevelingen van de United Nations High-Level Panel (UNHLP) en de conclusies van de UN High Level Assembly meegenomen kunnen worden?

Antwoord 6

De resolutie vraagt de 70^eWHA om te overwegen opnieuw een Open-Ended Meeting van Member States bijeen te laten komen.